

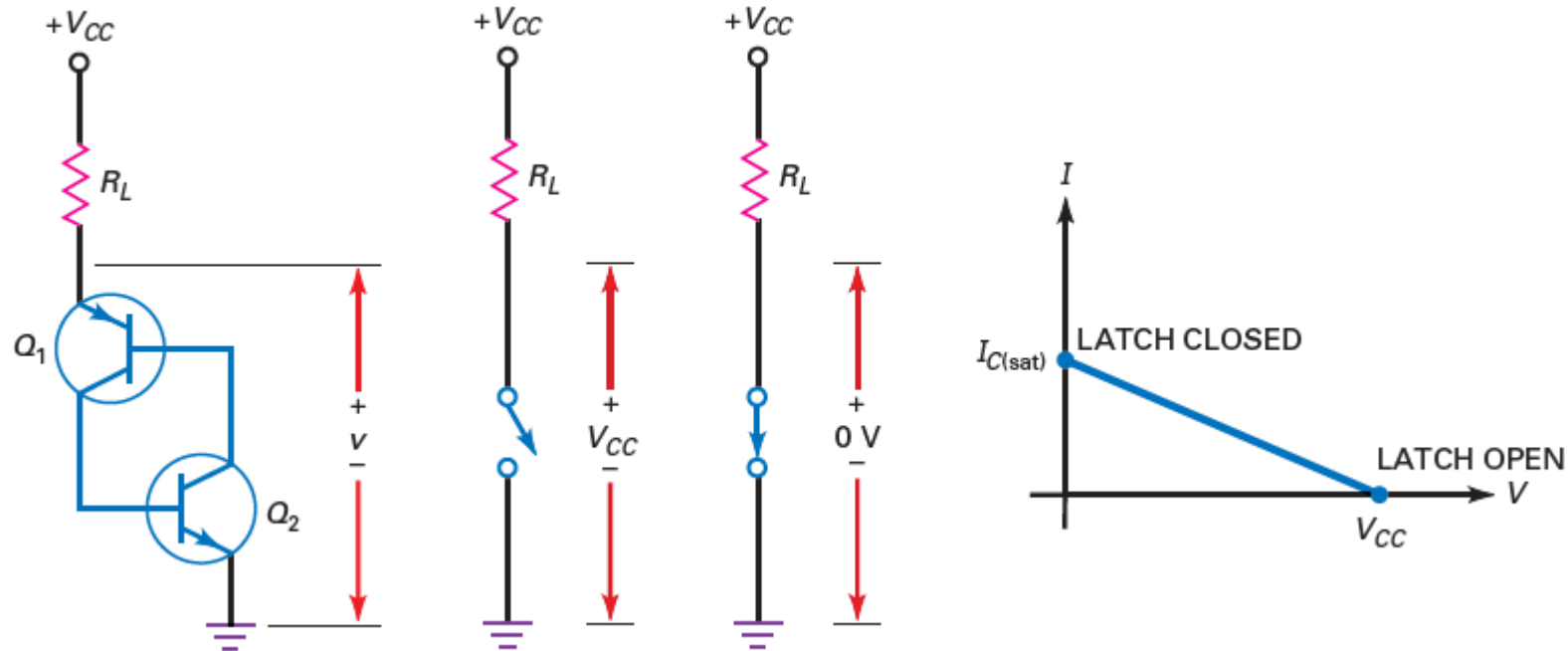

Тиристири

Полупроводникови
елементи

Двустабилна схема

Между PNP и NPN транзисторите съществува положителна обратна връзка:

- увеличаване на $I_b(Q_2)$ води до увеличаване на $I_c(Q_2)$ и следователно на $I_b(Q_1)$
- увеличаването на $I_b(Q_1)$ води до пропорционално нарастване на $I_c(Q_1)$, който в крайна сметка още повече увеличава $I_b(Q_2)$

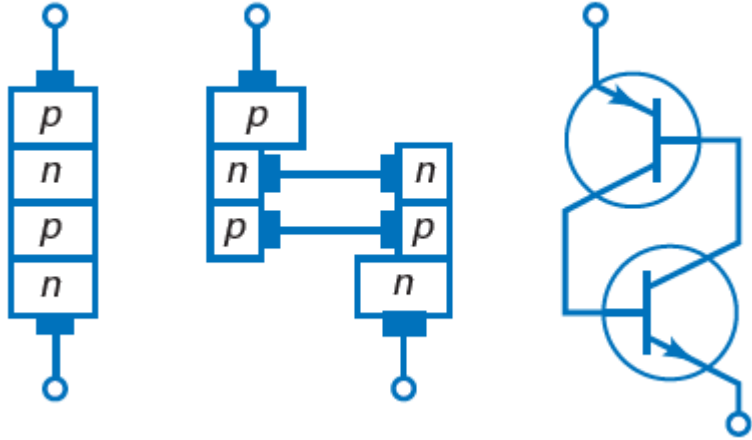
Този процес ще завърши когато и двата транзистора достигна режим на насищане.

По подобен начин ще се „усилват“ и отрицателните промени. Ако някакъв фактор причини намаляване на базовия ток на един от транзисторите, процесът ще продължи докато и двата транзистора достигнат режим на отсечка.

Схемата има две стабилни състояния: отворено и затворено.

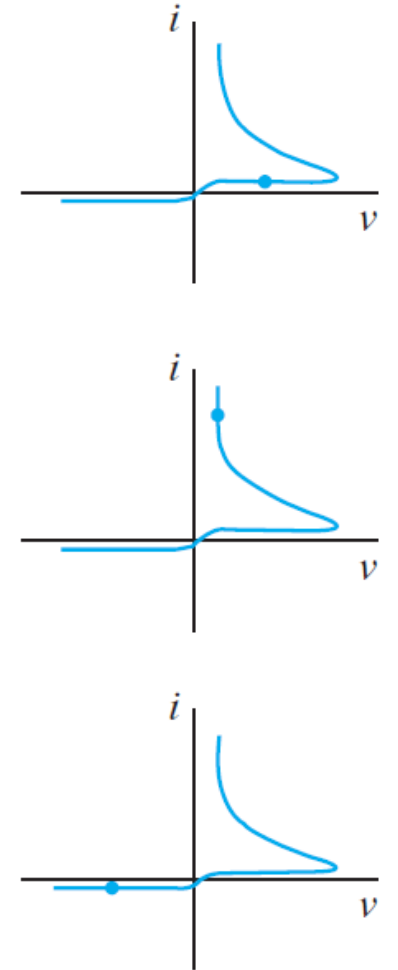
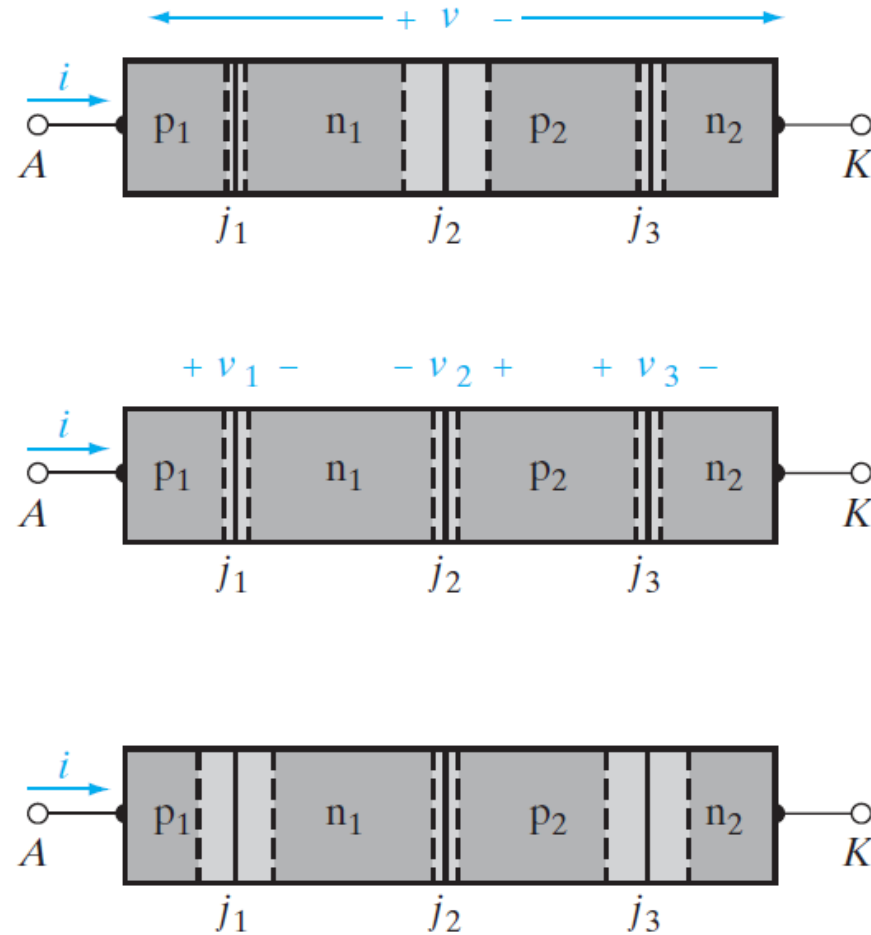
Преминаването между тях не може да стане без намеса на външна сила.

Диод на Шокли (Schockley)

Структура

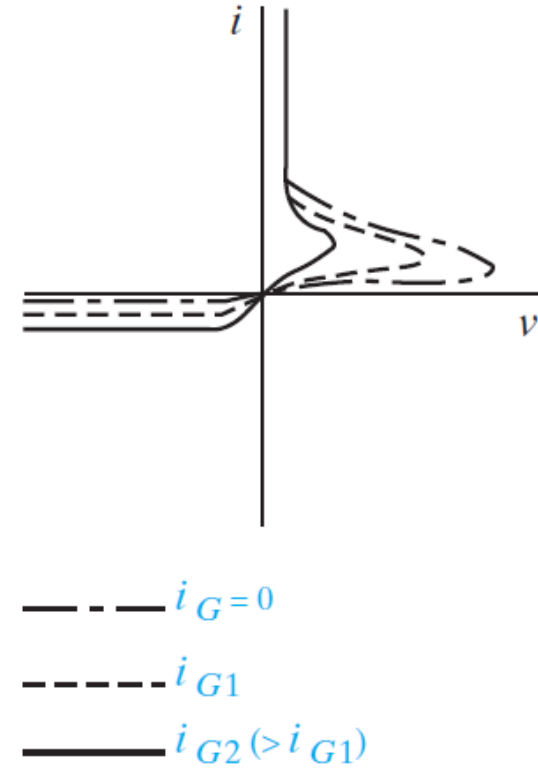
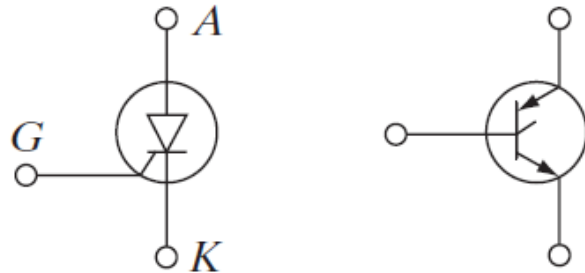
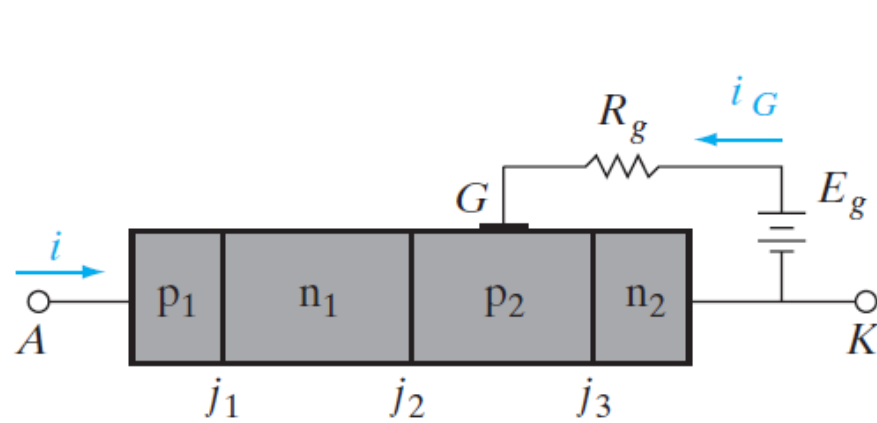
Еквивалентна схема

Единственият начин да се „затвори“ този диод е чрез пробив в прехода j₂.

Единственият начин да се „отвори“ този диод е като се намали токът докато стане по-малък от т.нар. ток на задържане.

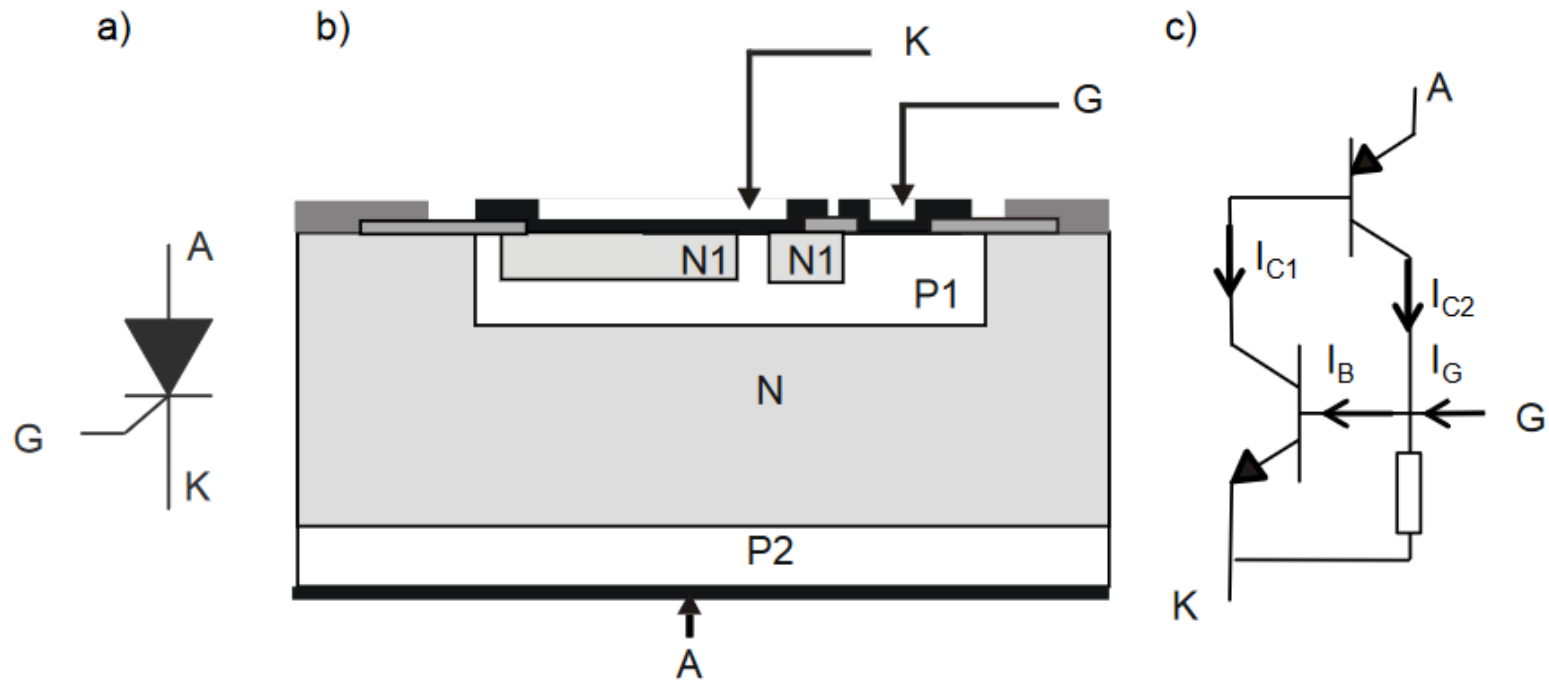
Тиристор

Включване – импулс на гейта

Изключване – намаляване на напрежението анод-катод

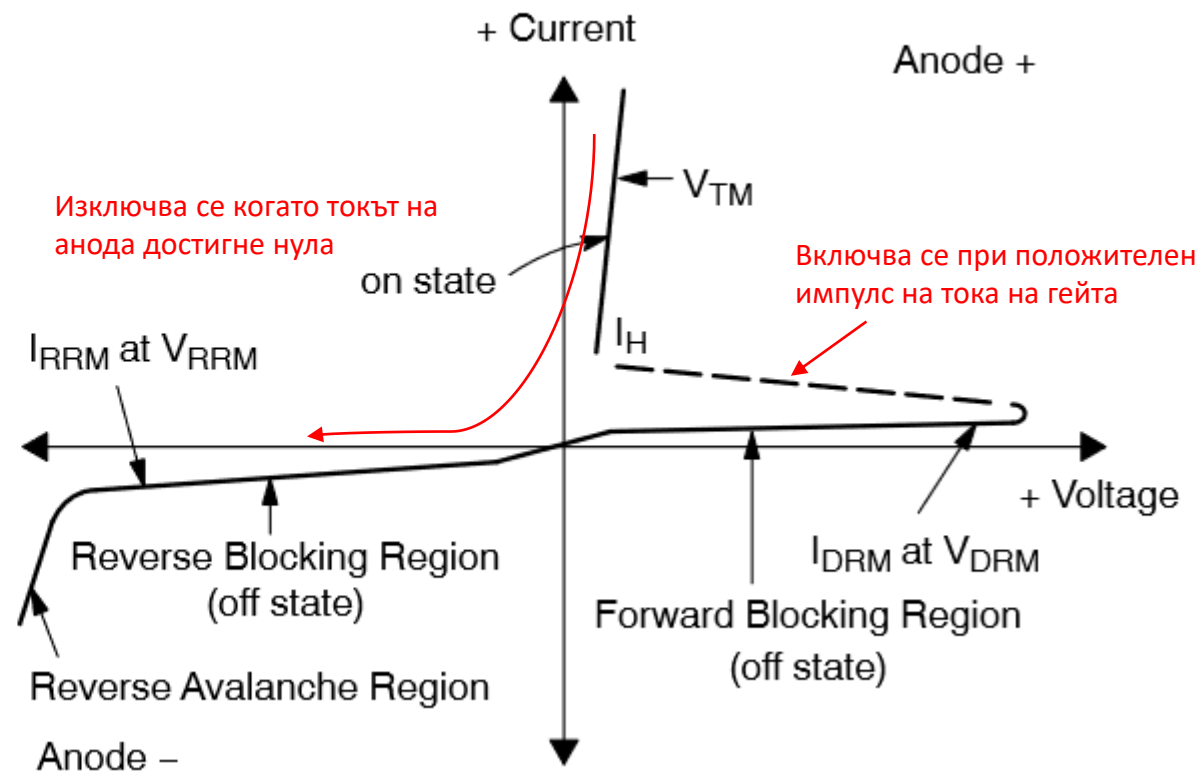
Тиристор - структура

Тиристор - характеристика

Voltage Current Characteristic of SCR

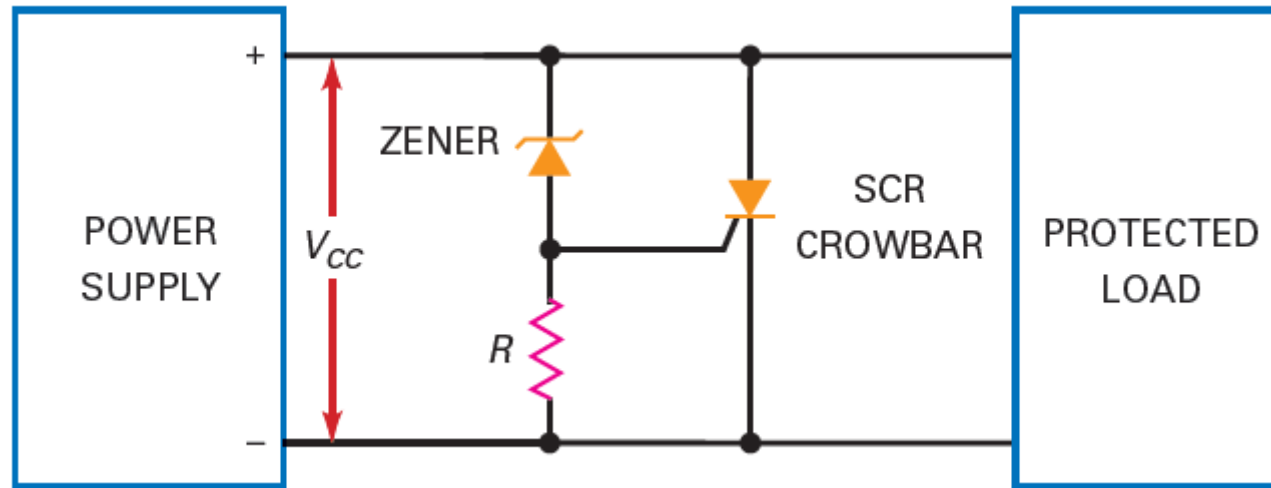
Symbol	Parameter
V_{DRM}	Peak Repetitive Off State Forward Voltage
I_{DRM}	Peak Forward Blocking Current
V_{RRM}	Peak Repetitive Off State Reverse Voltage
I_{RRM}	Peak Reverse Blocking Current
V_{TM}	Peak On State Voltage
I_H	Holding Current

Предимства и приложения на тиристорите

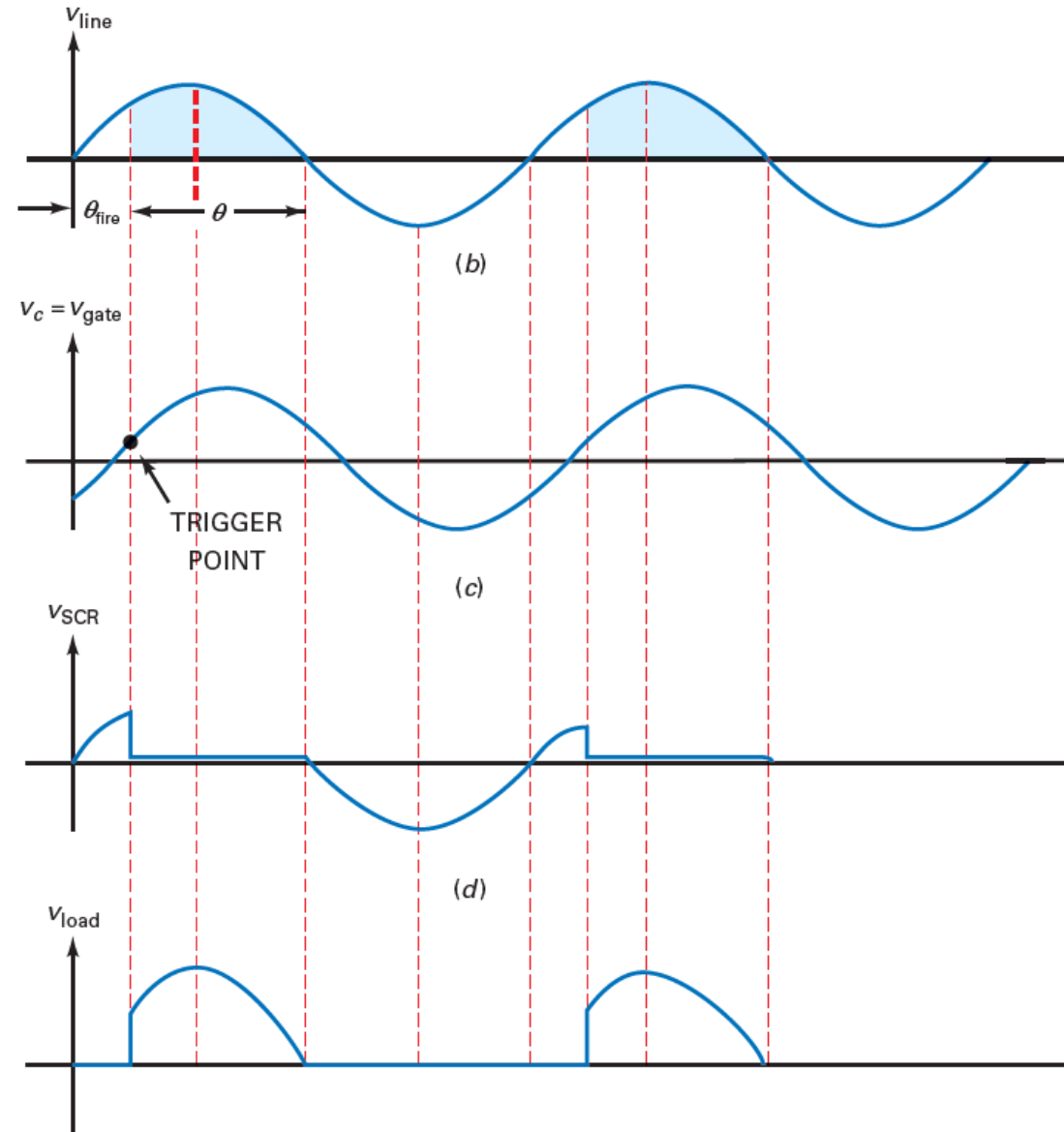
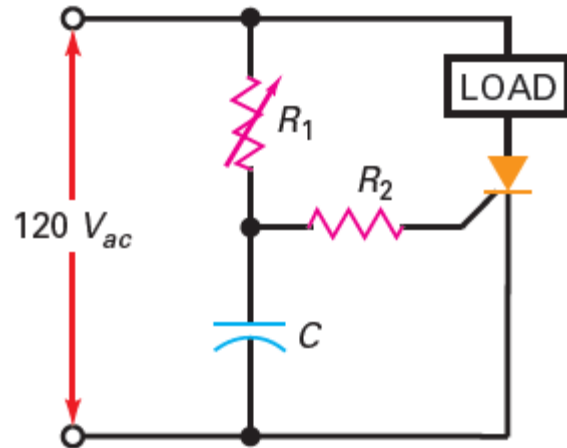
- Могат да работят във вериги с променливо напрежение (за разлика от MOSFET)
- Малко съпротивление когато са във включено състояние (по сравнение с MOSFET)
- Издържат големи токове (приложение в схеми за защита от свръхнапрежение)
- Управлението чрез ток на гейта се реализира с прости схеми
- Остава в включено състояние след като края на управляващия сигнал
- Изключва се когато токът стане нула (zero current turn off)
- Издържа на високи напрежения

Приложения – защита от перенапряжения

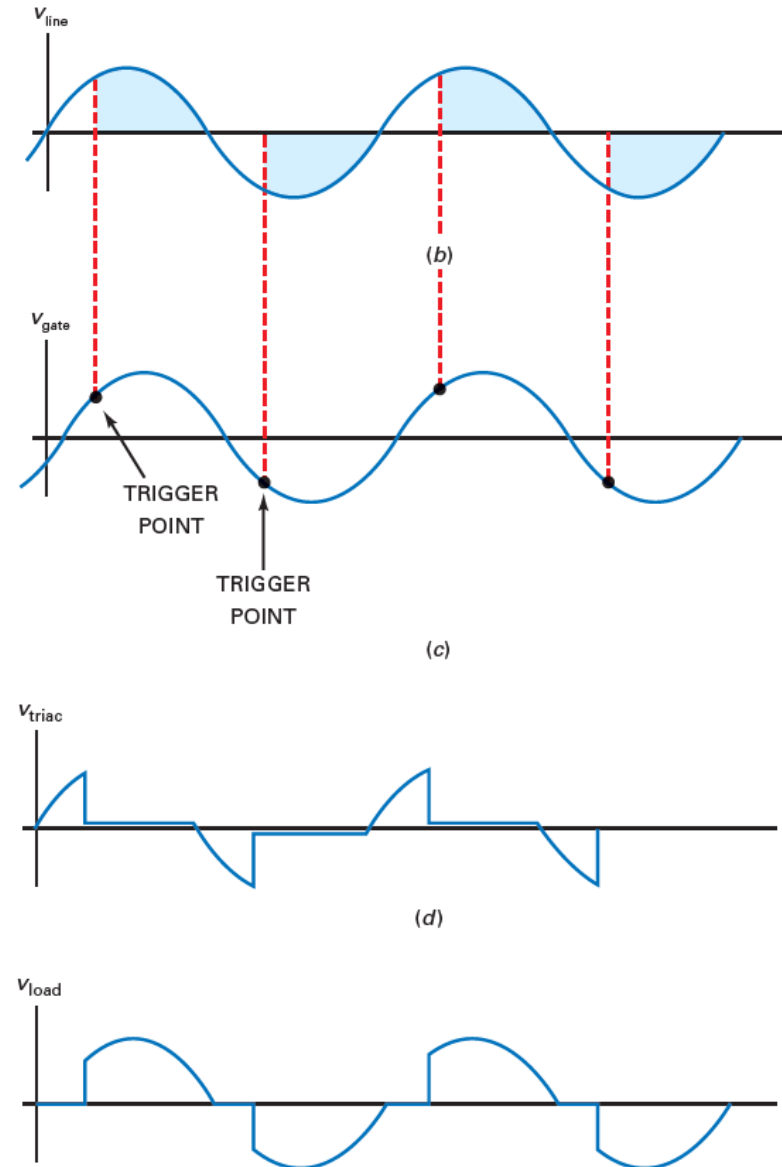
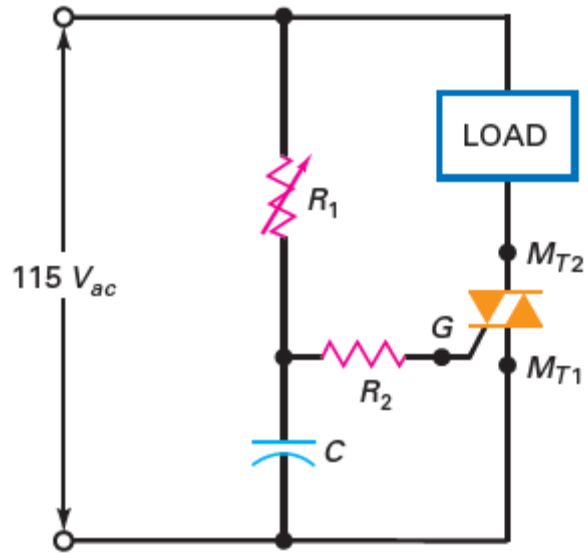

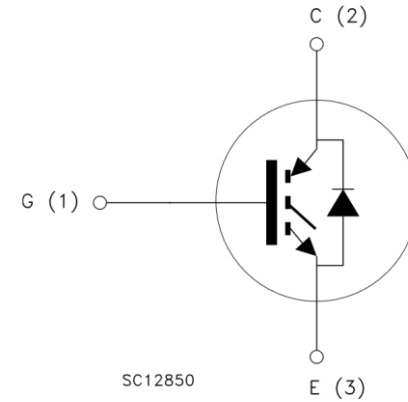
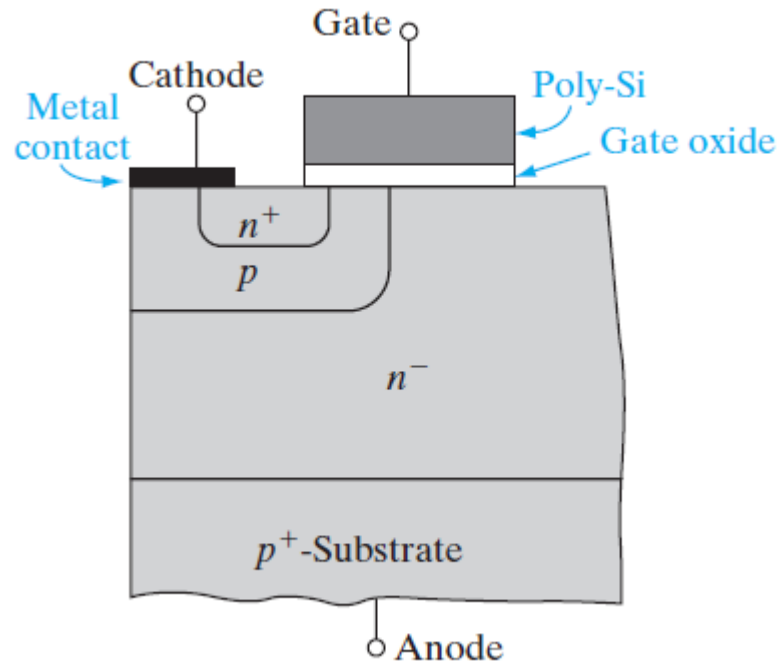
Приложения – регулиране на мощността

Симетрични триистори – триак

IGBT - insulated-gate bipolar transistor

От MOSFET:

Висок входен импеданс и малък входен капацитет.

От BJT:

Ниско съпротивление във включено състояние и способност да управлява големи токове.

Може да бъде изключен чрез гейта.